Journalisternas frågor under Folkhälsomyndighetens presskonferenser under coronapandemin 2020

Peter M. Dahlgren

2021-09-08

Sammanfattning

Detta dataset innehåller frågor/turordningar som ställdes av journalister under Folkhälsomyndighetens presskonferenser under coronapandemin under hela 2020, samt under personliga intervjuer med myndighetsföreträdare (främst Folkhälsomyndigheten) i Aftonbladets webb-tv och i Sveriges Televisions direktsända tv-sändningar direkt efter presskonferenserna. Syftet var att undersöka hur stor andel av journalisternas frågor var kritiska. Datan är insamlad genom en kvantitativ innehållsanalys som kodats för hand av en enskild kodare. Totalt ingår 1 215 frågor/turordningar (med 26 variabler) som ställdes av journalister, insamlade under perioden 2020-03-06 till 2020-12-29.

Översikt

Titel:	Journalisternas frågor under Folkhälsomyndighetens presskonferenser under coronapandemin 2020
Engelsk titel:	Journalists' questions during the Public Health Agency of Sweden's press conferences during the corona pandemic 2020
Syfte:	Studera i vilken utsträckning journalister ställde kritiska frågor under Folkhälsomyndighetens presskonfenser under coronapandemin år 2020
Ansvarig forskare:	Peter M. Dahlgren, peter.dahlgren@jmg.gu.se (https://peterdahlgren.com/)
Institution:	Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet (https://www.gu.se/jmg)
Finansiär:	Institutet för mediestudier (https://mediestudier.se)
Ämne:	samhällsvetenskap, journalistik, medie- och kommunikationsvetenskap
Nyckelord:	innehållsanalys, presskonferenser, intervjuer, Folkhälsomyndigheten, Aftonbladet, Sveriges Television
Geografi:	Sverige, Folkhälsomyndighetens lokaler
Studiedesign:	Longitudinell kvantitativ innehållsanalys
Kodare:	Kalle Färm
Tidsperiod:	2020-03-06 till 2020-12-29
Material:	Journalisternas intervjuer under Folkhälsomyndighetens presskonferens, intervjuer i Aftonbladets webb-tv samt intervjuer i Sveriges Televisions direktsändningar
Sampling:	Obundet slumpmässigt urval
Samplingsenhet:	Alla dagar som Folkhälsomyndigheten hade presskonferens under 2020
Analysenhet:	Turordningar (när en journalist har ordet och ställer frågor)
Observationer:	1 215
Variabler:	26
Dataformat:	SAV, RDS, CSV, JSON
Datalicens:	Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)
DOI:	https://doi.org/10.5878/9hks-7g79

Delning och tillgängligörande av data

Licens för datan

Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)[1]

Publikationer som använder datan

- Dahlgren, P. M. (2021). Ställde journalisterna kritiska frågor under Folkhälsomyndighetens presskonferenser? I L. Truedson & B. Johansson (Red.), *Journalistik i coronans tid* (s. 45–72). Institutet för mediestudier.[2]

Andra platser som datan återfinns

https://github.com/peterdalle/fhmpk

Rekommenderad citering av datan

APA6:

> Dahlgren, P. M. (2021). Journalisternas frågor under Folkhälsomyndighetens presskonferenser under coronapandemin 2020. *Svensk nationell datatjänst*. doi:10.5878/9hks-7g79

BibTeX:

```
@misc{dahlgren_fhm_2021,
  title = {Journalisternas frågor under Folkhälsomyndighetens
           presskonferenser under coronapandemin 2020},
  url = {https://doi.org/10.5878/9hks-7g79},
  abstract = {Detta dataset innehåller frågor/turordningar som ställdes av
    journalister under Folkhälsomyndighetens presskonferenser under
    coronapandemin under hela 2020, samt under personliga intervjuer med
    myndighetsföreträdare (främst Folkhälsomyndigheten) i Aftonbladets
    webb-tv och i Sveriges Televisions direktsända tv-sändningar direkt
    efter presskonferenserna. Syftet var att undersöka hur stor andel av
    journalisternas frågor var kritiska. Datan är insamlad genom en
    kvantitativ innehållsanalys som kodats för hand av en enskild kodare.
    Totalt ingår 1 215 frågor/turordningar (med 26 variabler) som ställdes
    av journalister, insamlade under perioden 2020-03-06 till 2020-12-29.},
  language = {Svenska},
  publisher = {Svensk nationell datatjänst},
  author = {Dahlgren, Peter M.},
  year = {2021}
}
```

[1] https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/
[2] https://mediestudier.se/publikationer/journalistik-i-coronans-tid/

Metod

En handkodad (manuell) kvantitativ innehållsanalys.

Sampling och samplingsenhet

Obundet slumpmässigt urval av alla de dagar som Folkhälsomyndigheten genomförde sina presskonferenser under hela 2020 (från 2020-03-06 till 2020-12-29).

Material

Alla frågor och påståenden som ställdes av journalisterna under frågestunden (sist i presskonferensen) kodades, samt de personliga och exklusiva intervjuerna i Aftonbladet respektive Sveriges Television.

- *Aftonbladets webb-tv*, videoklippen fanns tillgängliga via deras hemsida.[3]
- *Sveriges Televisions tv-sändningar*, videoklippen hämtades från Svensk mediedatabas hos Kungliga biblioteket.[4]
- *Folkhälsomyndighetens presskonferenser*, videoklippen hämtades från deras YouTube-kanal.[5]

Analysenhet

Analysenhet är turordningar, vilket är då journalisten har ordet ifråga och kan ställa frågor. Journalisten kan ställa flera frågor i en och samma turordning (det kan också vara flera turordningar för en enskild journalist). Varje turordning ges därför ett nummer, och varje frågeomgång inom turordningen får också ett eget nummer.

Kodning

Materialet har kodats av Kalle Färm. Materialet är kodat en gång (ingen reliabilitesanalys har gjorts). Kodaren har inte varit blind för forskningssyftet.

Analys

Explorativa statistiska analyser genomfördes sedan på den kodade innehållsanalysen. Alla skript för att reproducera analyserna finns i katalogen `Analyser`.

Syftet med analyserna var att producera så enkla tabeller och grafer som möjligt för en bred publik. I praktiken innebär det att presentera procent och medelvärden snarare än regressionskoefficienter.

För att försäkra att resultaten av analyserna var korrekta diskuterade ansvarig forskare (Peter M. Dahlgren) med kodaren (Kalle Färm) om resultaten såg tillförlitliga ut.

[3] https://www.aftonbladet.se/
[4] https://smdb.kb.se/
[5] https://www.youtube.com/channel/UCQFL1Ag69yNLvR-ULHQKbTg

Kataloger och filer

Filerna i dataarkivet är organiserade i tre kataloger: `Analyser`, `Data` och `Figurer`.

Katalogen `Analyser`

Fil	Beskrivning
`analys_content.r`	Analysskript av innehållsanalysen (i programmeringsspråket R).[6]
`analys_dodstal.r`	Analysskript som konstruerar figur med antal döda samt dagar för presskonferensen (R).
`Bokkapitel och kodschema.pdf`	Bokkapitel där resultaten är publicerade, inklusive kodschema för innehållsanalysen i appendix.
`FHM presskonferenser 2020.Rproj`	Projektfil för analyser som används tillsammans med programmet RStudio.[7]
`functions.r`	Analysskript med funktioner i R som används av de andra R-filerna för analysen.

Katalogen `Data`

Fil	Beskrivning
`covid-210201_1.csv`	Innehållsanalysen i CSV-format med vanlig text (som har exporterats från SAV-filen).
`covid-210201_1.json`	Innehållsanalysen i JSON-format med vanlig text (som har exporterats från SAV-filen).
`covid-210201_1.rds`	Innehållsanalysen i RDS-format (binärt filformat för programmeringsspråket R som har exporteras från SAV-filen).
`covid-210201_1.sav`	Innehållsanalysen i SPSS-format (originalfil).
`dagar.csv`	Förteckning över de dagar som presskonferensen genomfördes och vilka dagar som valdes ut slumpmässigt för innehållsanalysen (CSV-format).
`dagar.xlsx`	Förteckning över de dagar som presskonferensen genomfördes och vilka dagar som valdes ut slumpmässigt för innehållsanalysen (Excel-format).
`socialstyrelsen_2021-02-17.csv`	Statistik från Socialstyrelsen angående antal konstaterade döda i covid-19.[8]

[6] https://www.r-project.org/

[7] https://www.rstudio.com/

[8] Filen är sammanställd av Adam Altmejd och senaste version återfinns på https://github.com/adamaltmejd/covid

Katalogen `Figurer`

Fil	Beskrivning
`plot_intervjuare.pdf`	Figur som visar vilka journalister som ställde kritiska frågor.
`plot_intervjuare.png`	Figur som visar vilka journalister som ställde kritiska frågor.
`plot_kritik.pdf`	Figur som visar andel kritiska frågor över tid för Aftonbladet, Sveriges Television och Folkhälsomyndighetens presskonferenser.
`plot_kritik.png`	Figur som visar andel kritiska frågor över tid för Aftonbladet, Sveriges Television och Folkhälsomyndighetens presskonferenser.
`plot_pk.pdf`	Figur som visar antal dödsfall i covid-19 samt Folkhälosmyndighetens presskonferenser.
`plot_pk.png`	Figur som visar antal dödsfall i covid-19 samt Folkhälosmyndighetens presskonferenser.
`plot_topic.pdf`	Figur som visar vilka ämnen som journalisternas frågor handlade om över tid.
`plot_topic.png`	Figur som visar vilka ämnen som journalisternas frågor handlade om över tid.

Figurerna är skapade med hjälp av `analys_content.r` och `analys_dodstal.r`.

Kodbok och variabler

Antal variabler: 26
Antal observationer: 1 215
Fil för innehållsanalysen: `covid-210201_1.sav` (inklusive RDS/CSV/JSON-filerna)

#	Variabelnamn	Datatyp	Beskrivning
1	Datum	Text	Datum (åååå-mm-dd) för presskonferensen
2	Medium	Kategori	Var frågor äger rum, FHM/AB/SVT
3	Tidskod	Nummer	Tid in i frågestunden som frågan dyker upp
4	IntervjuPlats	Kategori	Frågan ställs på plats, via video eller audio
5	Intervjuare	Kategori	Vilken tidning eller medier som frågar
6	Respondent	Kategori	Vem (person/organisation) som svarar på frågan
7	Turordning	Nummer	Varje gång en annan person ställer frågor
8	Frågenummer	Nummer	Fråga inom respektive turordning får nytt nummer
9	Uppföljningsfråga	Kategori	Huruvida frågan är en uppföljningsfråga
10	Komplexitet	Kategori	Huruvida frågan kräver sak-/expertkunskap
11	Ämne	Kategori	50-tal olika ämnen
12	Självreferens	Kategori	"Jag undrar"-frågor
13	Rättframhet	Kategori	"Kan du"- eller "vill du"-frågor
14	Rådsökande	Kategori	Söker råd hos respondenten
15	Spekulerande	Kategori	"Skulle det inte kunna vara så att"-frågor
16	Upprepning	Kategori	Frågan upprepas inom samma turordning
17	Personlig	Kategori	Fråga som endast kan besvaras av specifik person
18	TredjePart	Kategori	Hänvisar till vad någon annan sagt
19	NegativForm	Kategori	Inleder med negation, t.ex. "är det inte så att"
20	Men	Kategori	Inleder med "men"
21	JaNej	Kategori	Ja/nej-fråga eller dilemma med två alternativ
22	Ansvarsutkrävande	Kategori	Fråga eller påstående t.ex. "varför gjorde ni så"
23	Fientlig	Kategori	Hänvisar till kritik, fokus på splittring, anklagar m.m.
24	Ton	Kategori	Positiv, negativ eller neutral fråga
25	PratarIMun	Kategori	Någon pratar i munnen så talet överlappar
26	Transkribering	Text	Alla frågor, påståenden m.m. från journalisten

Kodschema som beskriver hur kodningen av innehållsanalysen genomfördes, liksom vilka variabelnivåer och vad respektive kategori innehåller, återfinns i appendix till filen `Bokkapitel och kodschema.pdf`. Den filen finns i katalogen `Analyser`.

Missing values

Värden som saknas (eller som inte är relevanta) är kodade med `9` eller `99`. Se kodschemat för respektive variabel.

Förkortningar som används i kodboken/datafilen

Förkortning	Beskrivning
AB	Aftonbladet
DN	Dagens Nyheter
EXP	Expressen
FHM	Folkhälsomyndigheten
GP	Göteborgs-Posten
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Soc	Socialstyrelsen
SR	Sveriges Radio
SVD	Svenska Dagbladet
SVT	Sveriges Television